Online-procedures en e-communicatie met rechtbanken

Nederländerna

1 Is het mogelijk via het internet een gerechtelijke procedure in te stellen?

Vanaf 1 september 2017 is digitaal procederen verplicht in civiele vorderingszaken met verplichte procesvertegenwoordiging (belang van meer dan 25.000 euro) bij de rechtbanken Midden- Nederland en Gelderland (zie de website van De Rechtspraak).

Vanaf 1 oktober 2019 is digitaal procederen alleen nog mogelijk in de zaken die sinds 1 september 2017 al digitaal aanhangig zijn gemaakt bij de rechtbanken Midden - Nederland en Gelderland. Nieuwe zaken kunnen vanaf 1 oktober 2019 niet meer digitaal worden ingediend bij deze rechtbanken.

Digitaal Rekening en Verantwoording indienen voor bewindvoerders/curatoren kan via het digitaal loket kanton. Een Rekening en Verantwoording (overzicht van inkomen, uitgaven, bezittingen, vorderingen en schulden van de betrokkene in het voorafgaande jaar) kan via het digitale formulier jaarlijks worden opgesteld en jaarlijks digitaal worden verstuurd naar de kantonrechter, tenzij de kantonrechter anders beslist. Hiervoor moet worden ingelogd met DigID.

Ook nodigen alle rechtbanken sinds november 2017 professionele bewindvoerders uit om digitaal te communiceren in bewindzaken. Dit gebeurt in een geleidelijk tempo, per kantoor van de bewindvoerder (zie de website van De Rechtspraak).

Bij de Hoge Raad moeten cassaties van civiele dagvaardingszaken altijd digitaal ingediend worden (zie de website van de Hoge Raad der Nederlanden).

2 Zo ja, voor welk soort zaken kan deze procedure worden gebruikt? Kunnen bepaalde procedures uitsluitend via het internet worden ingesteld?

Vanaf 1 september 2017 tot 1 oktober 2019 moet in civiele vorderingen met een verplichte procesvertegenwoordiging bij de rechtbanken Midden- Nederland en Gelderland digitaal worden geprocedeerd. Bij de overige rechtbanken is dit niet mogelijk. De in deze periode aanhangig gemaakte zaken bij de rechtbanken Midden-Nederland en Gelderland zullen in beginsel digitaal worden afgedaan (zie ook 3 tot en met 16).

Door De Rechtspraak wordt gewerkt aan een nieuwe digitale toegang voor civiele zaken. De voortgang daarvan en de mogelijkheden daartoe zullen worden aangegeven op de website van De Rechtspraak.

3 Is deze internetdienst 24 uur per dag/7 dagen per week beschikbaar of alleen op specifieke tijdstippen? In dat laatste geval, wat zijn die tijdstippen?

Voor de in het onder 2 genoemde tijdvak ingediende civiele vorderingen met verplichte procesvertegenwoordiging bij de rechtbank Midden-Nederland en Gelderland is digitaal procederen 24 uur, 7 dagen per week mogelijk. Het rechtspraakservicecentrum (helpdesk) is digitaal en telefonisch bereikbaar tussen 8 en 20 uur.

4 Moeten de nadere gegevens over de vordering in een specifiek format worden verstrekt?

Ja, de procedure wordt ingediend met een procesinleiding via het webportaal van de rechtspraak.

5 Hoe wordt gezorgd voor de overdracht en opslag van gegevens?

Zie hiervoor het technisch reglement op de website van De Rechtspraak.

6 Moet er gebruik worden gemaakt van een soort elektronische handtekening en/of een systeem voor tijdregistratie?

Ja, voor het indienen van stukken dient men zich digitaal te legitimeren. Advocaten doen dat met hun advocatenpas. Burgers kunnen dit onder meer doen via DigID of e-herkenning (bedrijven). De wet schrijft voor welke herkenningsmiddelen zijn toegelaten.

7 Zijn er gerechtskosten verschuldigd? Zo ja, hoe kunnen deze worden betaald en gaat het om andere kosten dan die voor niet-elektronische procedures?

Ja, in alle procedures is sprake van griffierechten. Advocaten hebben een rekening courant verhouding met de rechtspraak. Bij digitaal procederen vindt de betaling van griffierechten digitaal plaats. Zonder betaling kan de procedure niet (verder) aanhangig gemaakt worden.

8 Is het mogelijk een via het internet ingediende vordering in te trekken?

Ja, de wet en het procesreglement van de rechtsspraak schrijven voor hoe een intrekking dient plaats te vinden.

9 Kan, of moet, de verweerder, wanneer de eiser de procedure via het internet heeft ingesteld, eveneens via het internet reageren?

Ja, als de wetgeving digitaal procederen van toepassing is kan verweerder digitaal reageren. Als verweerder een advocaat heeft, moet het digitaal. Als verweerder in persoon mag procederen, mag het ook op papier.

10 Hoe verloopt de elektronische procedure wanneer de verweerder op de vordering reageert?

Bij digitaal procederen verloopt het hele proces digitaal. De verweerder krijgt via e-mail een notificatie van elk nieuw document dat in de digitale zaak wordt geplaatst. Hij kan zelf documenten digitaal toevoegen en zijn zaak raadplegen. De rechter doet digitaal uitspraak.

11 Hoe verloopt de elektronische procedure wanneer de verweerder niet op de vordering reageert?

Indien de zaak op juiste wijze is betekend aan de wederpartij, kan de zaak bij verstek worden afgedaan. De wederpartij wordt schriftelijk van proceshandelingen in kennis gesteld.

12 Is het mogelijk bij een gerecht stukken elektronisch in te dienen, en zo ja, bij welk soort procedures en onder welke voorwaarden?

Zie het antwoord op vraag 1. Indiening van berichten en stukken per e-mail is niet toegestaan, omdat de veiligheid onvoldoende kan worden gegarandeerd.

13 Kunnen gerechtelijke stukken, en met name rechterlijke beslissingen, via het internet worden betekend of ter kennis worden gebracht?

Nee, gerechtelijke stukken kunnen niet via het internet worden betekend of ter kennis worden gebracht. Wel worden veel uitspraken gepubliceerd op de website van De Rechtspraak en krijgen een zogeheten ECLI-nummer, waarmee zij eenvoudig terug te vinden zijn. De voorzitter van de zitting beslist doorgaans of de uitspraak op voornoemde internetsite geplaatst dient te worden. Niet alle uitspraken worden op internet geplaatst. Op eerdergenoemde website staat slechts een selectie van uitspraken die juridisch relevant zijn of waarvoor veel (media-)belangstelling is.

Namen van personen die in een uitspraak voorkomen, worden anoniem gemaakt omwille van privacy. Bedrijven en personen die beroepsmatig met de rechter te maken hebben, worden niet geanonimiseerd.

In zaken waarin digitaal kan of moet worden geprocedeerd, wordt de uitspraak in de digitale zaak geplaatst. Daarmee is de uitspraak aan partijen bekendgemaakt.

14 Kunnen rechterlijke beslissingen elektronisch worden bekendgemaakt?

Nee, de publicatie op internet vindt plaats na bekendmaking aan partijen en derhalve na de datum van de uitspraak. Zie verder ook antwoord op vraag 13.

15 Is het mogelijk via het internet een rechtsmiddel in te stellen en kan de desbetreffende beslissing dan via het internet worden betekend of ter kennis worden gebracht?

Nee, het is niet mogelijk om digitaal hoger beroep in te stellen. Alleen in verstekzaken, waarin digitaal is geprocedeerd, kan digitaal verzet worden ingesteld.

16 Is het mogelijk via het internet tenuitvoerleggingsprocedures in te stellen?

Nee, dat is niet mogelijk.

17 Kunnen de partijen of hun wettelijke vertegenwoordigers onlinezaken raadplegen? Zo ja, hoe?

Nee, in zaken waarin digitaal wordt geprocedeerd kunnen alleen advocaten de stukken in de zaak altijd raadplegen.

Sommige formulieren zijn van de website van De Rechtspraak te downloaden in Pdf-formaat, maar ook deze stukken dienen vervolgens per reguliere post te worden verstuurd aan de rechtbanken om in een procedure te worden ingebracht. Het betreft onder meer formulieren inzake boedelscheidingen en de verdeling van het ouderdomspensioen, formulieren voor de wijziging van het ouderlijk gezag, curatele, bewind en mentorschap, declaratieformulieren van deskundigen en tolken, insolventieformulieren, formulieren voor Europese betalingsbevelprocedures, formulieren voor Europese geringe vorderingenprocedures en grievenformulieren in hoger beroepzaken.

Gegevens die in het rechtsverkeer van belang kunnen zijn en ook gegevens om de onafhankelijkheid van de rechter te waarborgen, zijn centraal geregistreerd en online voor iedere burger te vinden via de website van De Rechtspraak. Het gaat hier om het Centraal Curateleregister, het Centraal Insolventieregister, het huwelijksgoederenregister en het register met nevenfuncties Rechterlijke Macht, die alle online zijn te raadplegen.

Laatste update: 09/02/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.